

A nemzetközi és uniós éghajlatpolitikai keretrendszer

Jelen és várható jövő

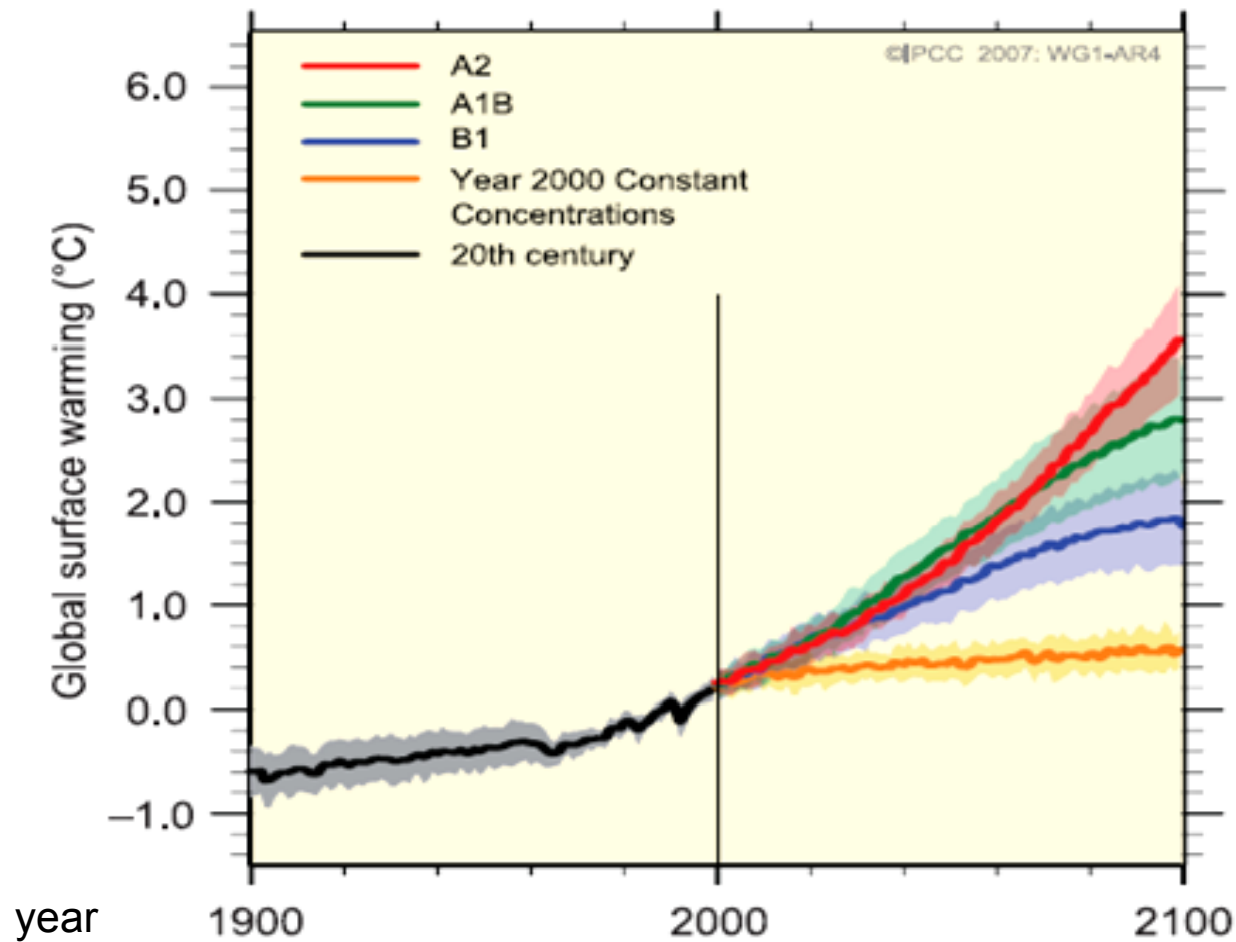
Tartalom

- A helyzet
- Jelenlegi nemzetközi keretrendszer
- Az unió éghajlatpolitika keretrendszere
- Tárgyalások a jövő kapcsán
- Összegzés

Tartalom

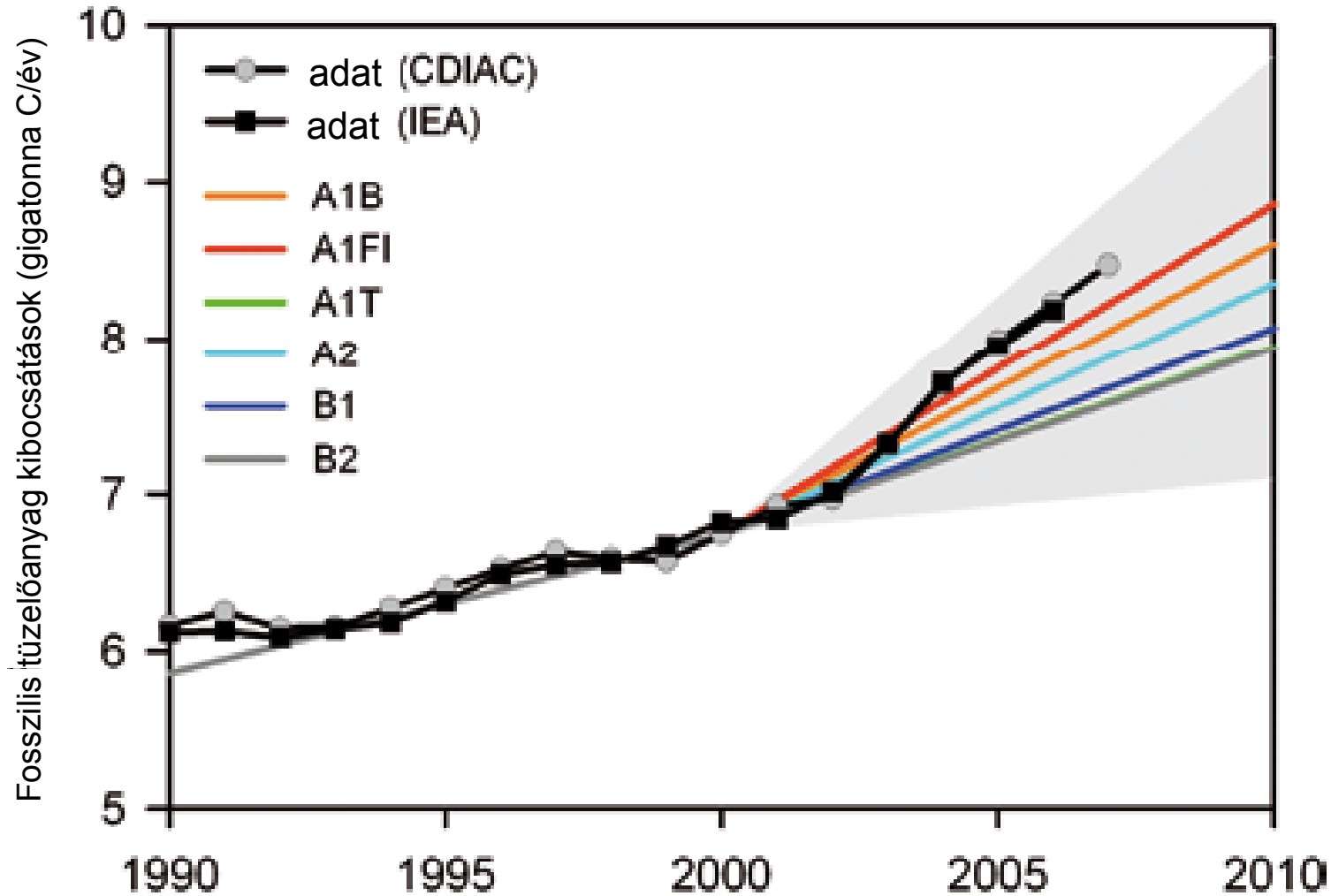
- **A helyzet**
- Jelenlegi nemzetközi keretrendszer
- Az unió éghajlatpolitika keretrendszere
- Tárgyalások a jövő kapcsán
- Összegzés

Előrejelzett globális átlaghőmérséklet emelkedés

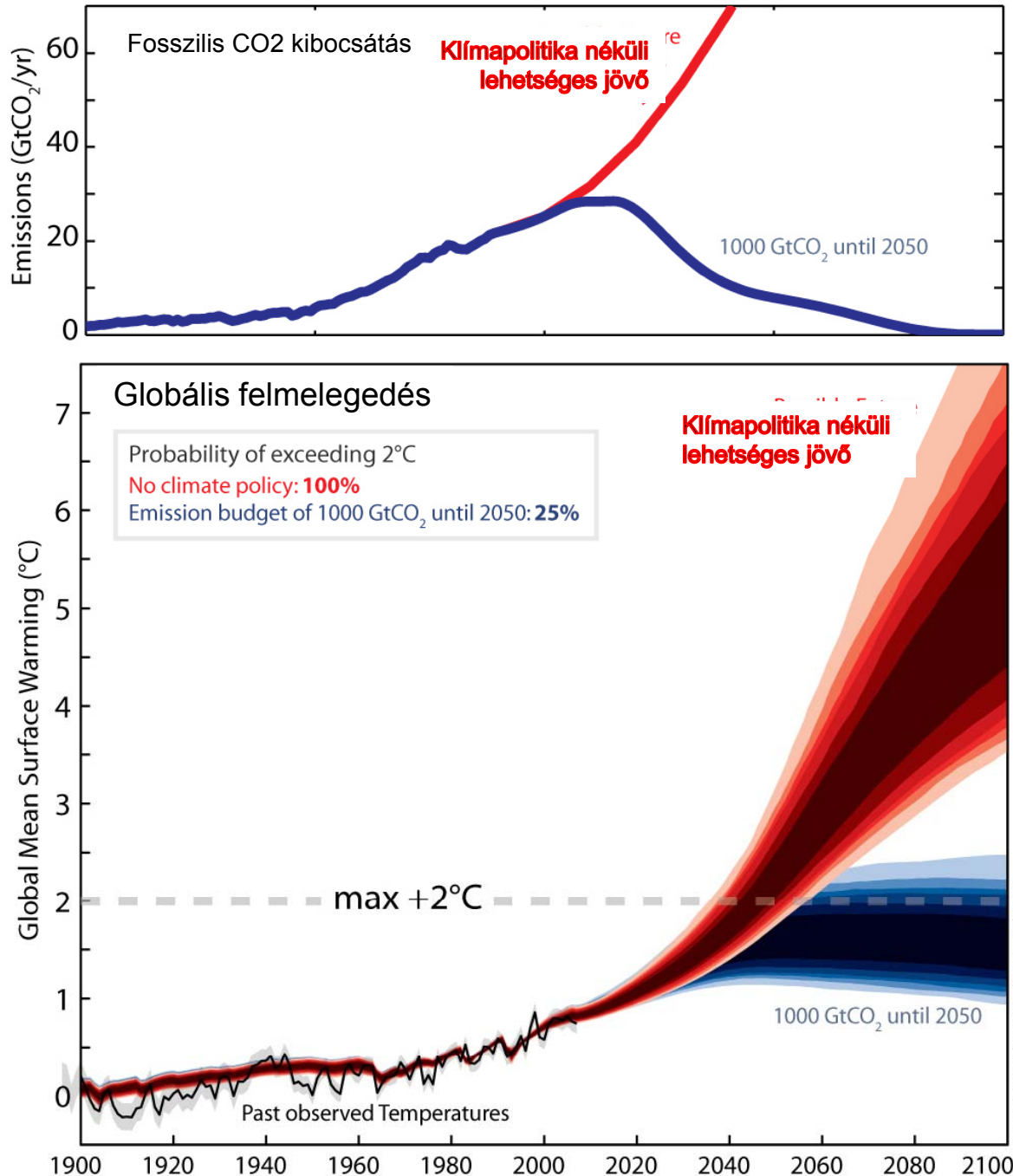

Folytatódó globális kibocsátás növekedés
1.1°C - 6.4°C átlaghőmérséklet emelkedést jelent a 21. század folyamán

Elkövetett kibocsátások

A kockázat

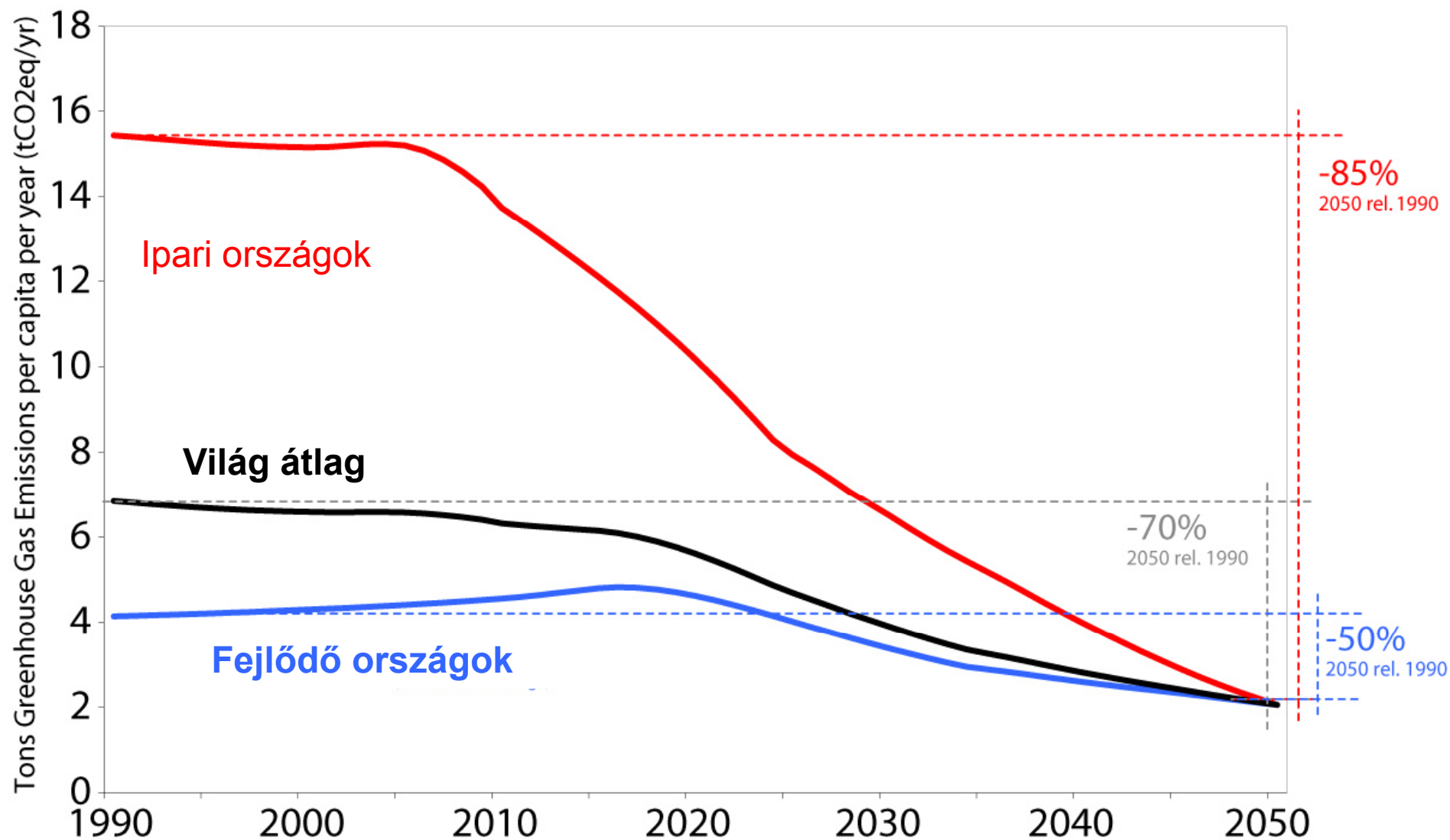
- 1000 Gt CO₂ kibocsátási költségvetés az évszázad első felére
- A költségvetésnek már egyharmadát felhasználtuk az évszázad első 9 éve folyamán
- A kibocsátások jelenlegi szintjével 20 év alatt felhasználjuk a maradék kétharmadot – körülbelül 2030-ra

Forrás: Meinshausen et al 2009.

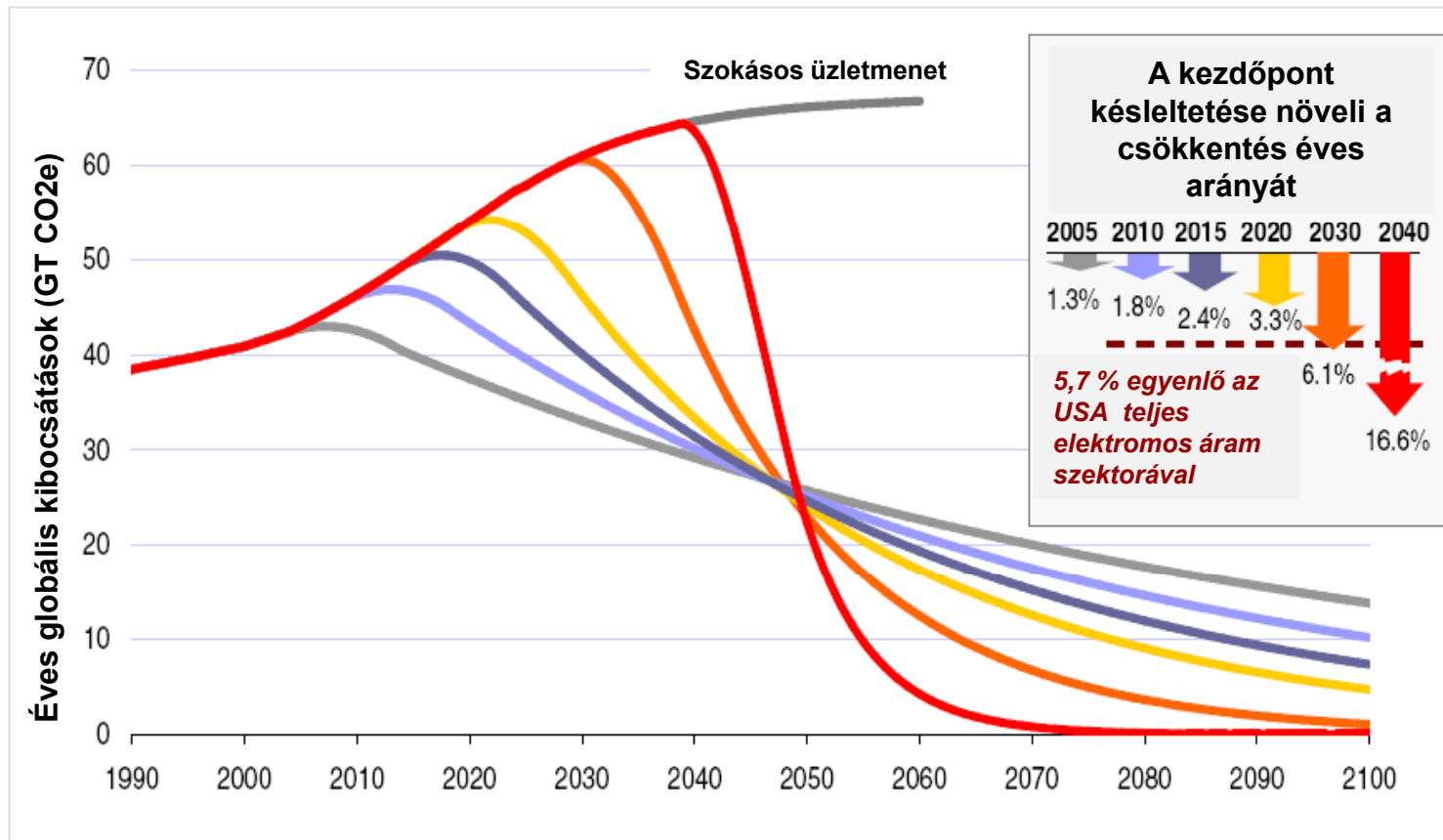
“végső célja az Egyezmény vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően az üvegházhatású gázok légköri **koncentrációjának stabilizálása olyan szinten, amely megakadályozná az éghajlati rendszerről gyakorolt veszélyes antropogén hatást.** Ezt a szintet olyan időhatáron belül kell elérni, ami lehetővé teszi **az ökológiai rendszerek természetes alkalmazkodását az éghajlatváltozáshoz, továbbá, ami biztosítja, hogy az élelmiszer-termelést az éghajlatváltozás ne fenyegetse, valamint, ami módot nyújt a fenntartható gazdasági fejlődés folytatására.**

Hőmérséklet emelkedés	CO ₂	CO ₂ ekvivalens	Kibocsátási csúcs éve	% változás a globális kibocsátásokban
<p>Globális átlaghőmérséklet emelkedés az iparosodás előttihez képest – a „legjobb becslés” klíma érzékenységet használva</p>	CO ₂ koncentráció a stabilizációnál (2005=379 ppm)	CO ₂ egyenérték koncentráció a stabilizációnál, beleértve ÜHGk és aeroszolok (2005=375 ppm)	A CO ₂ kibocsátási csúcs éve	A CO ₂ kibocsátás változása (a 2000-es év kibocsátásainak százalékában)
°C	ppm	ppm	év	százalék
2,0-2,4	350-400	445-490	2000-2015	-85 - - 50
2,4-2,8	400-440	490-535	2000-2020	-60 - -30
2,8-3,2	440-485	535-590	2010-2030	- 30 - +5
3,2-4,0	485-570	590-710	2020-2060	+10 - +60
4,0-4,9	570-660	710-855	2050-2080	+25 - +85
4,9-6,1	660-790	855-1130	2060-2090	+90 - +140

Egy főre jutó üvegházhatású gáz kibocsátások csökkentése

Késlekedés a kibocsátás csökkentésben jóval magasabb költségeket jelent a jövőben

- Ha azonnal cselekszünk akkor a GDP 2 %-a a költség
- Tíz éves késedelem duplázza a költségeket, ha nem cselekszünk, akkor viszont a GDP 20 %-ig emelkednek

Tartalom

- A helyzet
- **Jelenlegi nemzetközi keretrendszer**
- Az unió éghajlatpolitika keretrendszere
- Tárgyalások a jövő kapcsán
- Összegzés

Jelenlegi nemzetközi keretrendszer - kronológia

- 1979: Első világ klímakonferencia
- 1988: IPCC létrehozása
- 1990: IPCC és a második világ klímakonferencia felhívása globális klímamegállapodás érdekében
- 1994: Márciusban az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény hatályba lép
- 1995: Részes Felek első konferenciája (Berlin, Németország) -Berlini Mandátum
- 1997: Decemberben Részes Felek harmadik konferenciája (Kiotó, Japán)
- 2001: Októberben Részes Felek hetedik konferenciája , (Marrakesh, Marokkó) – Marrakeshi Megállapodás
- 2005: Februárban a Kiotói Jegyzőkönyv hatályba lépett.
 - Novemberben a Részes Felek tizenegyedik konferenciája és a Jegyzőkönyv részeseinek első konferenciája (Montreal, Kanada)
- 2007: IPCC AR4
 - Decemberben Részes Felek tizenharmadik konferenciája (Bali, Indonézia)
 - Bali Útiterv
- 2009: Koppenhágai klímacsúcs

ENSZ Éghajlatváltózási Keretegyezmény

- Alapelvek:
 - generációk közötti egyenlőség
 - közös, de megkülönböztetett felelősség;
 - a fejlődő országok különös szükségleteinek elismerése,
 - az elővigyázatossági alapelv
 - globális együttműködés
- A keretegyezmény szerint a Részes Feleknek többek között az alábbi általános vállalásokat kell teljesíteni:
 - Terveket kell készíteni a kibocsátások csökkentésére
 - Elő kell mozdítani a fenntartható fejlődést
 - Mélni és jelenteni kell az emberi eredetű kibocsátásokat
 - A kutatás, oktatás és képzés elősegítése a klímatudatosság területén
 - A klímaváltozással kapcsolatos szakpolitikák beépítése a gazdasági, szociális és környezetvédelmi szakpolitikákba

Kiotói Jegyzőkönyv

Kibocsátás növekedés

Izland	+10%
Ausztáalia	+8%
Norvégia	+1%

1990-es szint

Új Zéland
Oroszország
Ukrajna

Kibocsátás csökkentés

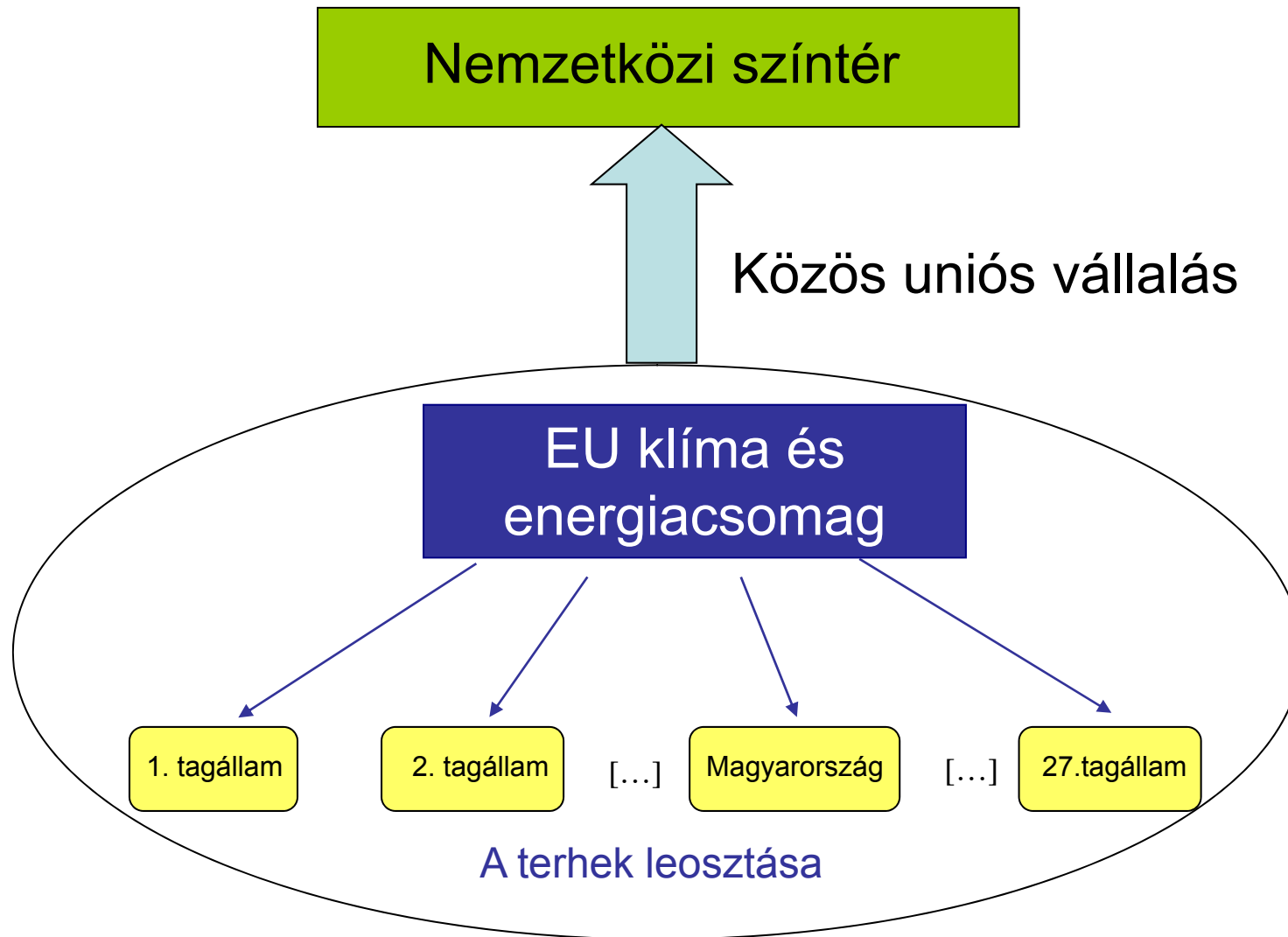
Japán	-6 %
Magyarország	- 6 %
Lengyelország	- 6 %
Egyesült Államok	-7 %
EU-15 és mások	-8 %

- Ipari országok kötelező vállalása, hogy az összesített üvegházhatású gáz kibocsátásaikat 5,2 %-al csökkentik a 2008-2012 közötti időszakban az 1990-es szinthez képest
- Rugalmassági mechanizmusok
- Jelentések (Nemzeti Jelentések, ÜHG leltár)
- Kibocsátási egység forgalmi rendszer
- Ellenőrző rendszer
- 185 ország ratifikálta – az Egyesült Államok nem

Tartalom

- A helyzet
- Jelenlegi nemzetközi keretrendszer
- **Az unió éghajlatpolitika keretrendszere**
- Tárgyalások a jövő kapcsán
- Összegzés

Uniós klíma-energia csomag

EU klíma-energia csomag

- Kibocsátás csökkentési célok:
 - **2020-ra az erőművek és az energiaigényes ágazatok üvegházhatású gázkibocsátását 21%-kal kell csökkenteni a 2005. évi szinthez képest**
 - **Azokban az ágazatokban, melyek nem tartoznak a kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá 2020-ra a kibocsátást 10%-kal kell csökkenteni a 2005-ös szinthez képest**
 - 30 %-os opció – amennyiben globális megállapodás kerül elfogadásra
- 2020-ra az Európai Unió energiatermelésének 20%-át megújuló energiaforrások fogják biztosítani.
- A tagországok mindegyikének legalább 10%-ban megújuló energiaforrásokból kell fedeznie üzemanyag-fogyasztását
- Légiközlekedés bevonása az EU emisszió-kereskedelmi rendszerébe
- Szén kivonás és tárolás technológia előmozdítása
- Fluorozott üvegházhatású gázok kibocsátásának korlátozása

Tartalom

- A helyzet
- Jelenlegi nemzetközi keretrendszer
- Az unió éghajlatpolitika keretrendszere
- **Tárgyalások a jövő kapcsán**
- Összegzés

Bali útiterv

- **Elemei:**

- **Közös elképzelés a hosszú távú együttműködésről**
- **Kibocsátás csökkentés (25-40 %, 2020ra, REDD)**
- **Alkalmazkodás (ki fizeti a fejlődőken?)**
- **Technológia átadás (ki fizeti a fejlődőknek?, IPR)**

Pénzügyek

- **Szuverén támogatás**
- **Multilaterális támogatás**
- **Karbon-piac**

- **Tárgyalások határideje:**

- **Koppenhágai klíma csúcs (A, B, C terv)**

- **Párhuzamos tárgyalás a Kiotói Jegyzőkönyv meghosszabbításáról**

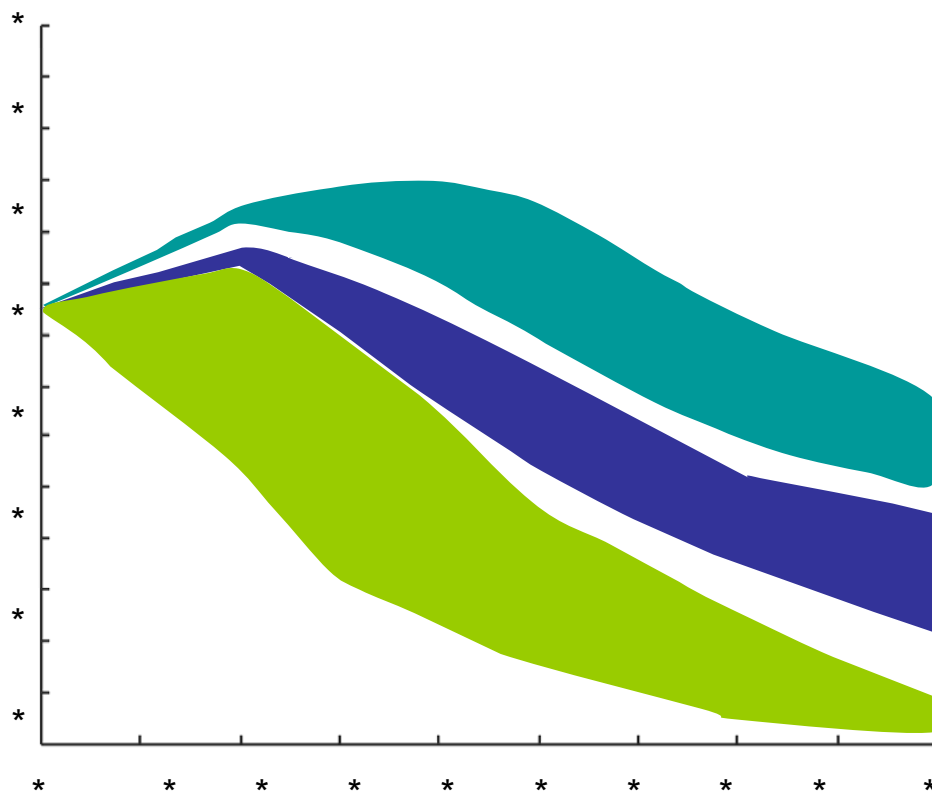
Hőmérséklet emelkedés	CO ₂	CO ₂ ekvivalens	Kibocsátási csúcs éve	% változás a globális kibocsátásokban
<p>Globális átlaghőmérséklet emelkedés az iparosodás előttihez képest – a „legjobb becslés” klíma érzékenységet használva</p>	<p>CO₂ koncentráció a stabilizációnál (2005=379 ppm)</p>	<p>CO₂ egyenérték koncentráció a stabilizációnál, beleértve ÜHGk és aeroszolok (2005=375 ppm)</p>	<p>A CO₂ kibocsátási csúcs éve</p>	<p>A CO₂ kibocsátás változása (a 2000-es év kibocsátásainak százalékában)</p>
°C	ppm	ppm	év	százalék
2,0-2,4	350-400	445-490	2000-2015	-85 - - 50
2,4-2,8	400-440	490-535	2000-2020	-60 - -30
2,8-3,2	440-485	535-590	2010-2030	- 30 - +5
3,2-4,0	485-570	590-710	2020-2060	+10 - +60
4,0-4,9	570-660	710-855	2050-2080	+25 - +85
4,9-6,1	660-790	855-1130	2060-2090	+90 - +140

Mekkora esély elkerülni a veszélyes klímaváltozást?

Globális ÜHG kibocsátási forgatókönyvek

GtCO₂e évente

- Csúcs 550 ppm, hosszútávú stabilizáció 550 ppm
- Csúcs 510 ppm, hosszútávú stabilizáció 450 ppm
- Csúcs 480 ppm, hosszútávú stabilizáció 400 ppm

2°C alatti
átlaghőmérséklet
emelkedés
valószínűsége

Várt
hőmérséklet
emelkedés

15-30%

3.0°C

40-60%

2.0°C

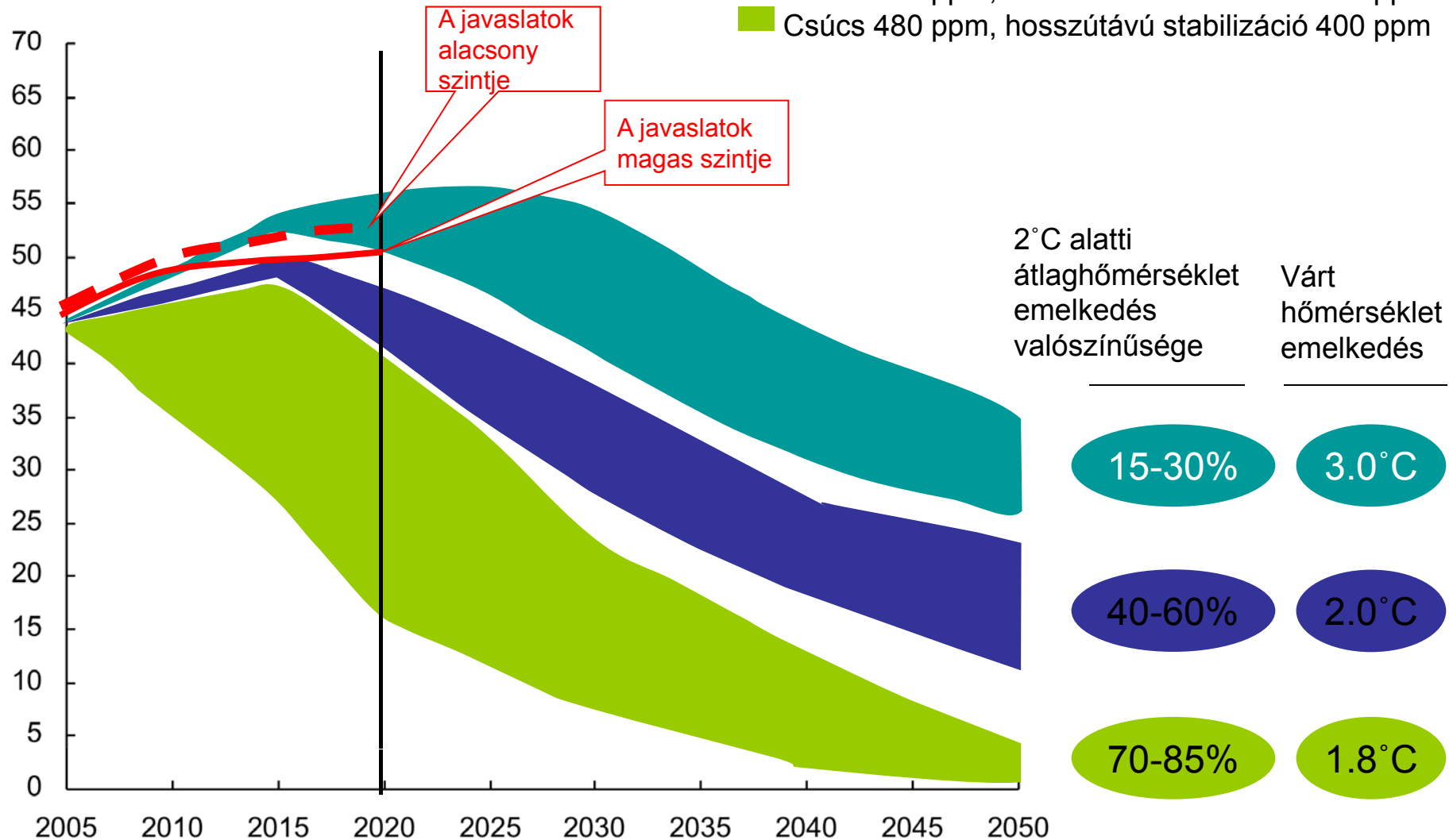
70-85%

1.8°C

A jelenlegi javaslatok alapján 3 fokos vagy azt meghaladó globális átlaghőmérséklet emelkedés várható

Globális ÜHG kibocsátási forgatókönyvek
GtCO₂e évente

- Csúcs 550 ppm, hosszútávú stabilizáció 550 ppm
- Csúcs 510 ppm, hosszútávú stabilizáció 450 ppm
- Csúcs 480 ppm, hosszútávú stabilizáció 400 ppm

Tartalom

- A helyzet
- Jelenlegi nemzetközi keretrendszer
- Az unió éghajlatpolitika keretrendszere
- Tárgyalások a jövő kapcsán
- **Összegzés**

Összegzés

- Természet által meghatározott korlátokba ütköznek az üvegházhatású gáz kibocsátások, ha jól akarunk magunknak
- A nemzetközi klímátárgyalások két évtizedes múltat néznek vissza
- Az unió klímapolitikája 2020-ig elfogadott keretekkel rendelkezik, a nemzetközi megállapodások függvényében
- A nemzetközi tárgyalások a pénzről szólnak és az elvártnál lassabban haladnak előre
- A nemzetközi tárgyalásokon tett felajánlások 50 % esélyt sem adnak arra, hogy elkerüljük a veszélyes klímaváltozást

Köszönöm figyelmüket!

Feiler József

Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosának Hivatala

feiler@obh.hu

17 Gt BaU szint alatti csökkentés szükséges 2020-ra a 450ppm-es forgatókönyvhöz, és a globális kibocsátások 2020 előtti csökkenése

Globális ÜHG kibocsátások, Gt CO₂e évente

